DAILY ارادهٔ

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۸۲۵

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ.ل

PROPERTY OF ACKU

لسم کال - دویمه دوره، ۸۲۵ مه گڼه، پر له پسې ۱۸۹۲ گڼه د ۱۳۸۹ ل ـ د چنګاښ ۲۱ مه - د دوشنبې ورځ، د ۱۴۳۱ هـ ق د رجب المرجب ۳۰ مه ۲۰۱۰ د جولای ۱۲ مه

وزیر خارجهٔ آلمان:

ثبات در افغانستان نیازمند تلاش سیاسی است

وزیر خارجهٔ آلمان می‌گوید، ثبات در افغانستان نیازمند تلاش سیاسی است و تنها با نیروی نظامی و کمک‌های بشردوستانه برقرار نخواهد شد. به گزارش خبرگزاری رویترز، گیدو وستروله در بیانیه‌یی خطاب به مجلس فدرال آلمان (بوندستاگ)، با اعلام این مطلب افزود: به رغم استقرار ۱۴۰ هزار تن از نیروهای امریکا و متحدانش در افغانستان، در ۹ سالی که از حضور نیروهای ناتو در این کشور می‌گذرد ص۳

تهدیدات روز افزون امنیتی و سرنوشت انتخابات آیندهٔ پارلمانی

در این اواخر، تهدیدات امنیتی به صورت بی سابقه در کشور افزایش یافته است؛ هرچند به خاطر تامین امنیت انتخابات پارلمانی که در ۲۷ ماه سنبله برگزار خواهد شد، تلاش های وسیع و گسترده یی از سوی نیروهای بین المللی و نیروهای دولتی به راه افتاده وطی آن، عملیات های نظامی جهت پاکسازی برخی مناطق از وجود طالبان آغاز گردیده است، اما این کارکردها محدود و منحصر به چند منطقهٔ خاص می شود که به هیچ صورت نمی تواند، امنیت انتخابات را در سراسر کشور تضمین نماید. در موارد تازه یی از ناامنی ها که طی آن، شماری از کاندیدان ولسی جرگه مورد حمله قرار گرفتند، به طور نمونه یاد آور شد.

باید گفت، یکی از مسایلی که از چالش های عمده پیشروی انتخابات آینده به شمار می آید، اوضاع ناهنجار امنیتی است که اگر در راستای بهبودی آن توجهٔ جدی صورت نگیرد، به راستی که می تواند، شفافیت و سلامت انتخابات آینده را به چالش کشیده و این امری است که مشروعیت انتخابات را زیر سوال برده و آنرا کمرنگ می نماید.

آنچه در این راستا لازم و ضروری به نظر می رسد، تامین امنیت انتخابات است؛ مردم در صورتی به این انتخابات علاقمندی نشان خواهند داد و در آن اشتراک خواهند کرد، که از تامین امنیت آن مطمین باشند. در صورتی که مشکلات امنیتی همچنان در کشور ادامه داشته باشد و به خاطر مهار آن راهکارهای موثر و کارا رویدست گرفته نشود، هیچ فردی حاضر نخواهد شد که در بدل قربانی جانش، به پای صندوق های رای برود. ص۳

یک میلیارد دالر رشوت در یک سال!

براساس گزارش منتشر شده از سوی موسسهٔ مطالعاتی دیده بان اصالت افغانستان، مردم کشور ما طی سال گذشته تقریبا یک میلیارد دالر به مقام های دولتی رشوت پرداخت کرده اند.

بدین ترتیب از هر هفت شهروند بالغ افغانستان، یک نفر در طول سال پرداخت رشوت را تجربه کرده است؛ یعنی ۲۸ درصد از خانواده های افغان ناگزیر شدند دست کم در یک مورد، برای برخورداری از خدمات عمومی به پرداخت رشوت مبادرت کنند.

در این تحقیق موسسهٔ دیده بان اصالت افغانستان که شش هزار و ۵۰۰ نفر حضور داشتند، مشخص شد که اوسط رشوت پرداخت شده، هر شخص ۱۵۶ دالر بوده که حداقل هر شخص دوبار در طی سال دست به این اقدام زده است.

این آمار برای کسانی که در وطن زنده گی می کنند، آمار عجیبی نیست، چرا که هر کس که افغانستان را می شناسد می داند که انجام هر کاری در کشور ما ممکن است، البته هر کار قیمت مخصوص خود را دارد. اگر یک مسافر بخواهد، به عجله به میدان هوای کابل برود، در مقابل پرداخت، ۲۰ دالر می تواند، از بازرسی و یا

کنترول اول بگذرد، یا یک فرد فقط در یک روز در مقابل پرداخت ۱۸۰ دالر می تواند، بدون امتحان گواهینامه راننده گی بگیرد، یک فامیل که فرزند شان به جرم قاچاق مواد مخدر زندانی شده در مقابل ۶۰ هزار دالر با اسناد معتبر و امضا شده از زندان رها می شود.

بیش از ۶۰ درصد مردم افغانستان عقیده دارند، شکایت نمودن علیه رشوت خواران نتیجه یی ندارد، حتا بزرگان و ریش سفیدان در شهرها و روستاها در مقابل فساد گسترده توان مقابله را نداشته آنرا بدون هیچ اقدامی مشاهده می کنند و این سبب شده تا حدود یک چهارم درآمد سالانه هر افغان صرف رشوت دادن شود. باید صادقانه اعتراف کنیم که در حقیقت رشوت خواری و رشوت ستانی و رشوت دهی در جامعهٔ افغانستان جزء فرهنگ جامعهٔ افغانستان ص۳

په کابل کې مېشت کډوال له سختو ستونزو سره مخ دي

په افغانستان کې اوس هم زیاتره هغه کسان خپلو سیمو ته د تلو په تمه دي، چې د جګړو، ناامنیو او وچکالیو له امله بې ځایه شوي دي.

په کابل کې مېشت یو شمېر دغه بې ځایه شوي خلک وایي چې دوی له ګڼو ستونزو سره مخ دي او له دولت څخه د جدي پاملرنې غوښتنه کوي. خو په کابل کې د کډوالو د چارو د ملګرو ملتونو د عالي کمېشنرۍ دفتر وایي، له هغو کډوالو سره چې د جګړو او ناامنیو له کبله د خپلو کورونو او سیمو پرېښودو ته اړ شوي دي، د مرستې پروګرامونه لري. د افغانستان په یو شمېر سیمو کې ناامني، د غیر مسوولو وسلوالو ډلو موجودیت او وچکالیو له امله د بې ځایه شویو کسانو ستونزې لا هم په خپل ځای پاتې دي.

په کابل کې د ملګرو ملتونو د کډوالو چارو د اداري د معلوماتو له مخې اوس مهال په افغانستان کې څه باندې درې سوه زره بې ځایه شوي خلک دي، چې له ګڼو ستونزو سره مخ دي.

زیاتره له دوی څخه د افغانستان له شمالي سیمو څخه سوېلي سیمو ته او له سوېلي سیمو څخه نورو سیمو ته کډه شوي دي، دغه ۳مخ

د قلعه زال ولسوال ووژل شو

دکندوز دوالي ویاند محبوب الله پرون د یکشنبې پر ورځ روهي ویبپاڼې ته ویلي، چې د قلعه زال ولسوال معلم نذیر له خپل ورور سره یو ځای د یوې چاودنې په ترڅ کې ووژل شو.

په دې پېښه کې دنومورې زوی او ساتونکي هم ټپیان شوي دي. همدارنګه طالب ویاند ذبیح الله مجاهد ددې برید مسوولیت پر غاړه واخیست او ویې ویل، چې ددې ماین موخه هم د قلعه زال ولسوال و. دیادونې ده، چې دوې اونۍ وړاندې د کندوز د عامې روغتیا ریس عزیز الله صفر هم، د ریموټ کنټرول بم په چاودنه کې له منځه تللی دی.

هشدار استفن اسمیت وزیر امور خارجه استرالیا:

طالبان افغانستان از قبل ماهرتر شده‌اند

طالبان می‌توانند، بم‌های جاده‌یی قویتری بسازند و با آنها نیروهای خارجی را از بین ببرند

وزیر امور خارجهٔ استرالیا با اشاره به مهارت بیشتر نیروهای طالبان در مبارزه با نیروهای خارجی در افغانستان، خطاب به مردم استرالیا و دیگر کشورهایی که در این کشور نیرو مستقر کرده‌اند، گفت که باید در انتظار تلفات انسانی بیشتری باشند. به گزارش شبکهٔ تلویزیونی "ای بی سی "، استفن اسمیت وزیر امور خارجهٔ استرالیا در ارتباط با جنگ کشورهای عضو ناتو در افغانستان و کشته شدن نیروهای خارجی در این کشور گفت که این جنگ دارای تلفات بسیاری برای کشورهای خارجی بوده است و استرالیا که در این جنگ حضور دارد، باید در انتظار افزایش تلفات انسانی خود باشد. وزیر امور خارجهٔ استرالیا در ادامهٔ اظهاراتش گفت که اکنون بر همه روشن شده است که نیروهای طالبان از گذشته بسیار ماهرتر شده‌اند و با مهارت‌هایی که به دست آورده‌اند می‌توانند، بم‌های جاده‌یی قویتری بسازند و با آنها نیروهای خارجی را از بین ببرند.

ختیز ولایتونه به په درپیو میاشتو کې سقوط وکړي!

۲

د لوی او بښونکي خدای ج په نامه

سرمقاله

فساد د افغانانو اساسي ستونزه، اساسي معضله

په هېواد کې د فساد بې کچې شتون یو له هغو معضلو څخه دی، چې د دولت او چارواکو پر وړاندې یې د یوې ستړې ننګونې په توګه جال غوړولی. فساد او درغلۍ د تېرو نهو کلونو په بهیر کې د افغانستان په دولتي او نادولتي ادارو کې ښې په پراخه توګه خپرې شوې، اټکل کېږي که په راتلونکي کې د دې شومې پدیدې د راقابو کولو په موخه کارې او اغېزمن ګامونه و نه اخیستل شي، کېدای شي، اوسنی نظام او په افغانستان کې د نړیوالې ټولنې ستر ماموریت او بې ساري پانګونې له ماتې سره مخ شي، د دې پریو په باور، په هېواد کې اوسنی روان خوړین حالت، ناامني، د نشه یي توکو قاچاق او په سلګونو نورې بلاوې تر دې بریده، په دولتي ادارو کې له بې کچې فساد او اختلاس سره تړاو لري، نو که د فساد او اختلاس مخه و نه نیول شي، ګومان کېږي، دغه پدیده په دولتي او نادولتي ادارو کې نورې هم ریښې وغځوي او دیوه بحران په توګه سر راجګ کړي، چې بیا یې کنټرول او مخنیوی د هېڅا په وس پوره نه وي.

دا په داسې حال کې ده، چې په تېرو کلونو کې په افغانستان کې د فساد د مخنیوی په موخه، د دې کمېسیونونه او ادارې جوړې شوې، خو دغو ادارو او کمېسیونو نو د دې پر ځای چې له فساد او اختلاس سره لکه څرنګه چې تمه یې کېدله، ټینګه مبارزه وکړي، دوی په خپله په کې ښکېل شول. پخواني لوی څارنوال جبار ثابت هم په دې برخه کې د اخلاص وښود او ان د فساد پر ضد یې د جهاد اعلان وکړ، خو دا چې په افغانستان کې فساد تر ټولو دمخه په لوړو سټو کې ښه ځلېږي، نو نوموړی نه یوازې په خپلو کړیو ژمنو کې پاتې راغی، بلکې په وروستیو کې په خپله هم پر همدې بدی تورن شو، چې په فساد او اختلاس کې لاس لري.

په هر صورت، موږ د دې وړاندوینه نه کوو، چې خدای مه کړه دغه اداري به هم په دې کرښه کې له ماتې سره مخ وي، بلکې د دې یادونه ضرور بولو، چې فساد او اختلاس د افغانستان اساسي ستونزه ده، چې اساسي حل غواړي. دا خبره اوس ټولو ته روښانه شوې، چې دمګړی په افغانستان کې فساد یوه ساده مسئله نه ده، چې د دولت تر یو عادي مامور او یا کارمند پورې خلاصه شي، بلکې دلته فساد او اختلاس د دولت په لوړو مقامونو او ان د ولسمشر په چارچاپېر کسانو کې خپلې ریښې ټینګې کړي، د نړیوالو سازمانونو د نویو شمېرو له مخې، چې پرون خپرې شوې، فساد همدا اوس په افغانستان کې د تېرو کلونو په پرتله دوه چنده شوی او دغه لړۍ ښه په زور او کش سره د عروج ګامونه اخلي. ویل کېږي، چې د افغانستان په کابینه او والیانو کې یو شمېر داسې کسان شته، چې د فساد او اختلاس له برکته ښه ماړه شوي او دغه چارې پرته له دې چې څوک ورسره حساب کتاب یا تري پوښتنه وکړي، ترسره کوي. له دې نه اخوا، د نړیوالو دوستانو په لیکه کې چې د افغان دولت د هېڅ ارګان زور پرې بر نه دی، هم دغه پدیده ښه په کش سره روان ده. یو شمېر کسان خو ان په هېواد کې د فساد د بې کچې خپرېدا اصلي لامل، همدغه دوستان بولي، چې په بشپړه بې مسوولیتۍ سره زموږ په هېواد کې ګرځي، چارې ترسره کوي او پیسې مصرفوي، نه خپل وجدان او نه هم بل څوک پېژني چې د خپلو کړنو په اړه، ورته حساب ورکړي.

په افغانستان کې د اداري فساد ستونزې اوسمهال، ستراتیژیکه بڼه غوره کړې، ځکه په اصطلاح خارجي دوستانو هم خپلې راتلونکې مرستې پر همدې مسئلې پورې تړلې بولي، نو ویلای شو، چې پر وړاندې یې مبارزه، ستراتیژیکو برنامو او سیاستونو ته اړتیا لري. باید ووایو، هغه اداري، چې په دې برخه کې کار کوي، د خپلو مسوولیتونو د ترسره کولو په بهیر کې له وزیره تر فقیره پر ټولو څارنه ولري او پوښتنه وکړي، نه دا چې دیو بام او دوه هوا سیاست پلي او یوازې پر تېټ پورې او ببوزلو مامورینو باندې د قانون تطبیق ته د قانون د حاکمیت رنګ ورکړي او په رنا ورځ د خلکو په ستر ګو کې خاورې وشیندي.

ختیز ولایتونه به په درېیو میاشتو کې سقوط وکړي!

سهار ځواک- که څه هم په ټوله کې د افغانستان وضعیت ورځ بلې ته خرابېږي، خو په دې ورستیو کې د ختیزو ولایتو امنیتي وضعیت هم چندانې د ډاډ وړ نه دی.

د کونړ ولایت امنیتي وضعیت په تېر کې هم په لړې پرتو ولسوالیو کې ډېر د ډاډ وړ نه و، خو اوس دغه وضعیت ډېر کړکېچن شوی، تر دې چې افغانستان کې مېشت نړیوال ایتلافي ځواکونه یې په مروره ولسوالیو پراخو هوایي عملیاتو ته اړ کړل. دغه عملیات چې نږدې څلور ورځې او شپې یې دوام وکړ د مارچې له عملیاتو وروسته سخت عملیات وبلل شول، که څه هم دغه عملیات تر سره شول، خو داسې ښکاري چې په وضعیت کې بیا هم کوم د پام وړ بدلون نه دی راوستی. وړمه شپه په دغه ولسوالیو کې د کنړ والي د ویاند پر کور وسلوال ور اوښتي، خپله ویاند په کور کې نه و، خو د نومورې دري کوچنیان، مېرمن، ورونه او ورېندارګانې په دغه حمله کې سخت ټپیان شوي اوس په روغتون کې بستر دي، په کونړ کې د ملي اردو، پولیسو او ایتلافي ځواکوانو پر پوستو، کاروانونو او هډو د توغندیو او ماینونو چلول خو اوس ورځنی موضوع ګرځېدلې او تر دې بره کونړیان هم ورسره عادي شوي دي.

همدارنګه د ننګرهار ولایت امنیتي وضعه هم په دې ورستیو کې دې بره کړکېچنه شوې، د خوګیانو د شیزادو په ولسوالیو کې د طالبانو ځرګندېدل او د دغه ولسوالیو سقوط، همداشان د چپرهار وضعیت خو دې بر د مخه ښخونده دی. په دغه ولسوالیو کې ګونګوڅونو د خلکو ژوند دې بر تریخ کړی، خو په دې وروستیو کې د ننګرهار ښار جلال اباد هم دې بر نا ارامه ښکاري، ویل کېږي چې په رنا ورځ د طالب په نامه کسان د دغه ښار تر ټولو مصروف او مشهور چوک تالاشي چوک کې د کیسټ پلورنځیو پلورونکو ته ګواښنې کوي او حتا بیا یې عملي بڼه هم ور اغوستې، په دغه چوک درې پرله پسې شپې چاودنې وشوې او دغه پلورنځي یې په بمونو و الوځول، له دې وروسته په جلال اباد کې د سقاویو خاوندانو ته هم شبنامې وغورځول شوې چې له ږیرو خریلو او کمولو لاس واخلي، که نه نو سقاوې به ور والوځوي، د بهسودو پل چې کونړ او ننګرهار سره تړي دوه ځله د چاودنو ښکار کېدل دا ټولې پېښې په ورستیو میاشتو، بلکې اونیو کې شوي چې ننګرهایان یې سخت اندېښمن کړي. داچې د دغه بریدونو او کړنو ترمنځ د چا لاس دی په لنډه توګه ورته اشاره کوم. کولای شو په ننګرهار او کونړ کې شته وضعیت په دې ټکو کې راخلاصه کړو:

بهرني عوامل

• په سر کې پاکستان یادولای شو، چې نه غواړي په ننګرهار او کونړ کې د بیارغوني پروژې په ځانګړې توګه د اوبو او برېښنا په برخه کې په سمه توګه تطبیق شي. دوی غواړي سیمه دجګړو او نا امنۍ په اور کې ګرمه وساتي، ځود بیارغوني بهیر په ټپه ودرېږي.

• له وزیرستان څخه د ځینو طالبانو راتلل کونړ ته او هلته له افغاني طالبانو څخه د ټول واک اخیستل، چې په پایله کې اوس دغلته امارت، سلفیان او حزب اسلامي د یو د بل په مقابل کې ګوته په ماشه کړي، بلکې کله خو دیو بل په مقابل کې هم درېږي.

• همدارنګه په دې ورستیو کې د بهر نیانو له خوا د وتلو د نغارو ډنګول دي، چې طالبان یې ډېر خوشبینه کړي او هڅه کوي، چې ګواکې همدوي دي، چې ټولې نړۍ ته یې شکست ورکړ.

کورني عوامل

• په دې ورځو کې په کندهار دعملیاتو خبرونه ډېر تاوده دي، نو ځکه خو طالبان غواړي، په ختیځ کې ناارامۍ رامنځ ته کړي، چې د حکومت او نړیوالې ټولنې فشار په کندهار کې پر خپلو ملګرو راکم کړي.

• امریکایان دعوا کوي چې جګړه یې ګټلې ده، نو ځکه خو طالبان غواړي خپلو عملیاتو ته د شدت په ورکولو سره نړیوالو ته ورپه زړه کړي، چې د قوماندانانو په بدلولو سره نه شي کولای په چارو کې اغیزمن بدلون رامنځ ته کړای شي.

• همغه معمول لامل چې د اوړي په موسم کې د طالبانو عملیات پراختیا مومي، خو دا ځل ځکه د اندېښنې وړ دی، چې د تېر په پرتله هرڅه زیات دي. زه نور نه پوهېږم، خو هغه څه چې ښکاره دي اوس نو دېل هر وخت په پرتله په ختیزه سیمه کې وضعه په ډېر بد حالت کې ده او که وضعیت همداسې دوام وکړي، نو اټکل نه کېږي چې د ولسي جرګې راتلونکې ټولټاکنې دې په یادو ولایتو کې په سمه توګه ترسره شي، بلکې داسې اشاري هم ورکړل شوي چې دغه ولایت به په راتلونکو درېیو میاشتو کې سقوط وکړي، چې د کابل دحکومت د سقوط پیلامه یې بللای شو.

وحدت ملی؛ رمز عبور از موانع

احمد ارشاد خطیبی

وحدت ملی یکی از نیازهای اساسی جامعهٔ افغانستان به شمار می رود که بدون آن نمی توان به پیروزی ملی دست یافت و نیازهای مهم جامعه را مرفوع ساخت.

پیشرفت و ترقی ملی بدون وحدت ملی ممکن نیست. آنانی که مسوول رفع نیازهای اساسی جامعهٔ ما هستند باید بدانند که تأمین وحدت ملی در کشور بزرگترین وظیفهٔ آنان است که باید جهت دست یافتن به آن تلاش پیگیر وهمه جانبه نمایند.

به وسیلهٔ وحدت ملی می توان به اقتدار وعزت ملی دست یافت و با موانعی که اصلاح و سازنده گی را از جامعهٔ ما می گیرد، مبارزه کرد.

وحدت ملی ضامن حفظ تمامیت ارضی است و اگر جامعه یی آن را نداشته باشد، در معرض فروپاشی و وابستگی قرار می گیرد.

وحدت ملی رمز پیروزی و عبور از موانع دشوار است که اگر جامعه یی آن را نداشته باشد، به اقتدار ملی و جهانی دست نمی یابد.

در افغانستان هنوز هم وحدت ملی به گونه یی که در شأن و نیاز مردم ماست، وجود ندارد و بدبختانه در حال حاضر این نیاز ملی سخت در معرض خطر و تهدید قرار دارد.

متأسفانه برخی از احزاب سیاسی، تشکیلات قومی و چهره های درگیر در منازعات داخلی سه دههٔ اخیر هنوز هم برای رسیدن به اهداف شوم خود، با وحدت ملی دشمنی می ورزند و نمی خواهند، در کشور ما روند ملت سازی شکل بگیرد و این فرایند مدنی نتیجهٔ مطلوب بدهد.

این واقعیت تلخ در گذشته وجود داشته و اکنون هم وجود دارد.

تا کنون کمتر دیده شده است که جریان ها و افراد مغرض به طور آشکار مخالفت شان را با وحدت ملی نشان بدهند؛ زیرا که ارزش و جایگاه وحدت ملی به حدی است که هیچ کس جرأت مخالفت آشکار در حضور مردم را با آن ندارد. نکتهٔ قابل توجه هم همین است که اغلب دشمنی با وحدت ملی به طور پنهانی و در لفافه صورت می گیرد. همین مسأله موجب گردیده که گاهی دشمنان وحدت ملی خود را حامیان وحدت ملی تبارز دهند و سیاست های بی اساس خود را توجیه بسازند و مردم را فریب دهند. برای تأمین وحدت ملی در افغانستان در گام نخست؛ باید شعار را کنار گذاشت و پذیرفت که صدای عمل رساتر از شعار است.

گام بعدی که در عرصهٔ تأمین وحدت ملی در کشور ما اهمیت بسزایی دارد، در گرو معنویت؛عدالت و قانونیت است.

از سوی دیگر، تا زمانی که دشمنان وحدت ملی در کشور به حاشیه رانده نشوند و به حیث خاینان ملی مورد محاکمه قرار نگیرند نمی توان برای تأمین وحدت ملی کاری ارزنده کرد. این وظیفهٔ دولت است، تا بر مبنای قانون اساسی وحدت ملی را در کشور تأمین نماید.

هر چند در هشت سال گذشته در این راستا گام هایی برداشته شده، اما به نظر می رسد که فعالیت ها انجام شده کافی نیست. ص۳

یک میلیارد دالر رشوت...

شده است. به عبارت دیگر، عمل مجرمانه و وقیحانه رشوت خواری، قباحت و زشتی خود را از دست داده است و این یعنی تباهی روحی، اخلاقی و ذهنی این مردم. رشوت ستانی به یک فرهنگ مقدسی و قابل قبولی تبدیل شده است، تا آن اندازه که ارباب رجوع هیچ فکر نمی کند که کارش بدون رشوت حل شود. جالب این است که گسترش بی اندازه رشوت در کشور در حالی است که قانون اساسی برای رشوت دهنده، رشوت گیرنده و واسطهٔ رشوت مجازاتی از دو سال تا ده سال حبس و همچنین پرداخت وجه نقد به میزان مبلغ رشوت در نظر گرفته است. خواه این مبلغ به عنوان رشوت باشد خواه به عنوان شیرینی یا تحفه.

باید یادآور شد که با شعار مبارزه با فساد و رشوت هیچ اقدامی انجام نمی شود، مگر زمانی که ریشه های مشکل به عنوان معایب نظام حاکم شناخته و برطرف شود. زیرا ادامهٔ فساد می تواند، روند انکشاف کشور را مختل سازد و همچنین با تضعیف مشروعیت نظام سیاسی موجود در دید مردم، به سرخورده گی آنان از حکومت منجر شود و موقعیت گروه های شورشی را تقویت کند. برای اینکه مطلب فوق صرفا جنبهٔ خبری و انتقادی نداشته باشد، برخی از راهکارهای مقابله با این معزل اجتماعی که ناگفته های بسیاری از آگاهان جامعه می باشد را نیز، مطرح می نماییم. در مرحلهٔ اول رییس جمهور کرزی تنها نباید به صحبت کردن دربارهٔ فساد اکتفا نماید، بلکه باید بدان عمل نماید. ثانیا اموال و عواید مقام های و کارمندان، به خصوص شاغلان در موسساتی که در معرض فساد مالی بیشتری قرار دارند، باید به گونه یی منظم مورد رسیده گی قرار گیرد. تشویق مشارکت نهادهای جامعهٔ مدنی در جلوگیری از فساد و رشوت خواری به خصوص در بخش ارایهٔ خدمات اساسی اجتماعی، مانند صحت و تعلیم و تربیه، از دیگر توصیه های رفع فساد است. اعمال مجازات های قانونی برای مرتکبان به فساد دولتی، افزایش حقوق کارکنان بخش دولتی، ایجاد سازمان های نظارتی دقیق و عملی و بی طرف و مبارزه کننده با فساد، اصلاح نظام مالیاتی بر اساس روش های علمی و تجربه شده، کم کردن مراحل انجام کار و تسریع در پاسخگویی، بهره گیری از وسایل ارتباط جمعی در انتشار خبرهای مربوط به فساد، وجود ارادهٔ سیاسی قوی لازم برای حمایت از تلاش های ضد فساد اداری، تلاش مستمر در بهبود سیستم ها و ساده گی رویه های کاری سازمان های دولتی ارایه دهندهٔ خدمات عمومی در جهت شفافیت بیشتر فرایندها و تقویت کنترول های داخلی آنها، استفاده از نیروهای کارآمد و آموزش دیده و با تجربه، انتشار اخبار موارد فساد و نتایج آنها برای اطلاع جامعه، نیز از مواردی است که می توان با کمک آن به برطرف شدن فساد و رشوت کمک نمود. و البته این همه ممکن نخواهد بود، به جز اینکه افرادی دلسوز، شجاع و متعهد به امانت داری نسبت به دارایی های عامه در راس کمیسیون مبارزه با فساد اداری قرار گیرند.

فریاد آهن...

می‌گیرند و می‌گذرند. در مواردی دیگر، آدم می‌فهمد که اینان مصیبت آلوده گی محیطی و صوتی را فراموش کرده‌اند.

بیماری‌های برخاسته از تراکم اصوات آزارنده، اکثر اهالی پایتخت را با ناراحتی‌های ذهنی روبه‌رو کرده‌است. گهگاهی پولیس رهنمایی، ادارهٔ حفاظت از محیط زیست وشماری دیگر صدایی بلند می‌کنند، اما هیچ یکی زبان یکدیگر را نمی‌دانند. به یکی ازمسوولان شاروالی کابل گفتم:

"من مایلم با ادارهٔ مبارزه با آلوده گی صوتی صحبت کنم." در پاسخ چیزی شنیدم که تعجب‌زده شدم. به من گفت: "در شاروالی کابل، اصولاً اداره‌یی فعال برای مبارزه با آلوده گی وجود ندارد." بعد خون‌سردانه ازخود من پرسید:

"آلوده گی صوتی؟ بار اول است که این عبارت را می‌شنوم!"

وحدت ملی؛ رمز عبور...

هم دولت وهم مردم ما مسوول اند که بعد از این جلو قوم گرایان و تیکه دارانی که تلاش دارند نظام بدوی و قومی در افغانستان مستقر شود را بگیرند و بادرنظرداشت واقعیت های عینی جامعه و حقایق تاریخی با عوامل و اسبابی که فرایند ملت سازی را در کشور راکد می سازند، مبارزهٔ قاطع و فراگیر نمایند، در غیر آن، جریان های قومگرا به اهداف کثیف شان به راحتی خواهند رسید و کشور را بار دیگر به پرتگاه سقوط خواهند برد.

تهدیدات روز افزون...

بنابراین، دولت و جامعهٔ جهانی اگر می خواهد که این انتخابات به صورت سالم و شفاف برگزار و مردم به صورت گسترده و واقعی در آن اشتراک نمایند، شرط اساسی آن، تامین امنیت انتخابات است. نیروهای بین المللی و دولتی باید افزون از کاربرد راهکارهای نظامی و انجام عملیات های نظامی در این راستا، به راه های دیگری از قبیل راهکارهای سیاسی و تماس سالم با بزرگان قومی و محلی که در این خصوص نهایت کارا و موثر اند نیز بندیشند.

ثبات در افغانستان...

نیروهای طالبان حتا با از دست دادن حکومت، هر روز قدرت بیشتری یافته‌اند. وستروله در این بیانیه گفته است: "ما می‌خواهیم، در این دورهٔ مجلس شرایطی را فراهم کنیم که طی آن مقدمات عقب نشینی مرحله به مرحله نیروهای آلمانی ایجاد شود ". اعلام این عقب نشینی در حالی صورت گرفته است که بر پایهٔ نظرسنجی‌ها، بیشتر مردم آلمان خواهان بازگشت ۴۶۰۰ سرباز این کشور از افغانستان هستند. بسیاری از نماینده گان مجلس آلمان نیز، بر این باور اند که دولت راستگرای این کشور باید تا پیش از انتخابات فدرال در سال ۲۰۱۳ میلادی، نیروهای آلمان را از افغانستان خارج کند. بیانیهٔ وزیر خارجهٔ آلمان در آستانهٔ کنفرانس بین‌المللی منطقه‌یی منتشر شد که قرار است، ۲۰ جولای در کابل پایتخت افغانستان برگزار شود. به گفتهٔ وستروله، ثبات در افغانستان نیازمند تلاش سیاسی است و تنها با نیروی نظامی و کمک‌های بشردوستانه برقرار نخواهد شد. تشدید حملات علیه دولت مرکزی و نیروهای خارجی و شمار روز افزون تلفات این نیروها به ویژه در چند ماه گذشته، حکایت از ناکامی امریکا و همراهانش در تسلط بر افغانستان و برقراری ثبات در این کشور دارد.

اعمال محدودیت آلمان برای زندانیان گوانتنامو در این کشور

آلمان برای زندانیان گوانتنامو که در این کشور پذیرفته می‌شوند، قوانینی توام با محدودیت اعمال می‌کند.

به گزارش روزنامهٔ آلمانی "ولفزبورگرآلگماینه "، ۲ زندانی گوانتنامو که بنابر نظر مقام های آلمانی در این کشور نگهداری خواهند شد، امکان تردد آزادانه در آلمان را نخواهند داشت و فقط می توانند، در محدوده یی که برای آنها در نظر گرفته می شود، رفت و آمد داشته باشند. "کارل پتر بروخ " از حزب سوسیال دموکرات یا اعلام این خبر گفت که آلمان انتظار دارد که عواقب روانی ناشی از سپری کردن مدت زمانی طولانی در زندان، در این افراد به چشم بخورد.

"توماس دی مایتزر " پیش از این اعلام کرده بود که کشورش ضمن اینکه تلاش های امریکا در زمینهٔ تعطیلی زندان گوانتنامو را درک می کند، دو تن از این زندانیان را در خاک خود خواهد پذیرفت. قرار است، این افراد در هفته های آینده به آلمان منتقل شوند و "هامبورگ " و "راینلند " به عنوان مناطق مورد نظر برای نگهداری آنها مشخص شده است.

په کابل کې ښښت کډوال له...

بې ځایه شوې کورنۍ له افغان حکومت څخه غواړي، چې دوی ته خپلو سیمو ته د ببرته ستنېدو زمینه برابره کړي.

په کابل کې د ملګرو ملتونو د کډوالو د عالي کمېشنرۍ له خوا د خپرو شویو شمېرو له مخې، پر ۲۰۰۱ میلادي کال د کډوالو شمېر له یو میلیون څخه زیات وو، چې اوس مهال دغه شمېره ۳۰۰ زرو ته راټیټه شوې ده.

په کابل کې د کډوالو په چارو کې د ملګرو ملتونو عالي کمېشنرۍ ویاند نادرفرهاد وایي، چې له هغو کسانو سره به چې د جګړو او نا امنیو له کبله د خپلو کورونو پر ېښودو ته اړ شوي دي، مرستې وشي. ویل کېږي چې افغان حکومت هم له کډوالو سره خپلو سیمو ته د ببرته ستنېدو د زمینې د برابرولو لپاره هڅه کوي. په کابل کې د ملګرو ملتونو د کډوالو اداره وایي، چې په روان میلادي کال کې د دوی او افغان دولت په هڅو شاوخوا دوه زرو دوه سوه هغه بې ځایه شوي کسان ببرته خپلو سیمو ته ستانه شوي دي، چې د طالبانو له راپرځېدو وروسته په شمالي او لوېدیزو ولایتونو کې د خپلو سیمو پر ېښودلو ته اړشوي وو. د ازادي راډیو د راپور له مخې، کارپوهان وایي، د دې لپاره چې دغه بهیر ادامه پیدا کړي، افغان دولت باید د بې ځایه شویو خلکو په اصلي مېنو کې هغوی ته ور پېښ ګوابنو نه او ستونزې له منځه یوسي.

شهرانی: د کابل کنفرانس لپاره مو پروګرامونه جوړ کړي

د افغانستان د کانونو وزارت چې د کابل د نړېوال کنفرانس لپاره د یوشمېرسکتوري وزارتونو د کړې مشري پر غاړه لري وایي، چې د دې کنفرانس لپاره یې د میلیارد ونو ډالرو په ارزښت لنډ مهاله او اوږد مهالي پروګرامونه جوړ کړي دي. تاکل شوې، چې د کابل کنفرانس د روانې چنګاښ میاشتې پر نهه ویشتمه نېټه جوړشي چې د ګڼو مرسته کوونکو هېوادونو استازي به په کې ګډون وکړي. د کابل د کنفرانس د جوړېدو په درشل کې افغان دولتي چارواکي وایي، چې په دې کنفرانس کې یې د افغانستان د اقتصادي او بشري پراختیا لپاره د ډېلاېبلو پروګرامونو طرحې جوړې کړي، چې په دې کنفرانس کې به یې د نړېوالې ټولنې استازو ته وړاندې کړي.

د افغانستان د کانونو وزارت چې د کابل ښاروالی په ګډون د اوو وزارتونو د کلسترمشري پرغاړه لري وایي د دې وزارتونو زیاتره پروژې د برېښنا او د اوبو د بندونو د جوړولو په برخه کې دي. د کانونو وزیر وحیدالله شهراني د یکشنبې په ورځ په کابل کې د کابل کنفرانس ته چې د جوړو شویو طرحو په اړه معلومات ورکول وویل، چې په راتلونکو اوو کلونو کې دوی خپلو پروګرامونو ته اته میلیارد ډالرو ته اړتیا لري چې د کابل په نړېوال کنفرانس کې به ورسره د ورکړې ژمنه وشي: "هغه پیسې چې د افغانستان د اقتصادي او بشري پراختیا د کلستر لپاره وړاندوینه شوې اته میلیارد ډالره دي چې د راتلونکو پنځو تراوو کلونو پورې به وي او د لنډ مهاله پروګرامونو لپاره مو درې اعشاریه اته میلیارد ډالرو ته اړتیا ده چې د درېیو کلونو د مودې لپاره به وي او په دې اړه باندې د دې کړې یا کلستر ټول شامل وزیران موافق دي."

د بناغلي شهراني په وینا د برېښناد تولید لپاره د اوبو د بندونو جوړول، د سوداګرۍ وده، په بنارونو کې د ژوند بنه والی، د مواصلاتي لارو پراختیا او د کانونو استخراج هغه پروګرامونه دي، چې د یوشمېرسکتوري وزارتونو له خوا به د کابل کنفرانس ته وړاندې شي.

د کانونو وزیر وویل، چې افغان حکومت هم اړدي چې په دې کنفرانس کې د نړېوالو د مرستو په څرنګوالي نړېوالې ټولنې ته ډاډ ورکړي: "لومړی خو دا کنفرانس دا ځانګړتیا لري چې دا په افغانستان کې لومړی لوی جوړېدونکی کنفرانس دی.

دویمه ځانګړتیا یې داده، چې په دې کنفرانس کې نه یوازې افغان حکومت به خپل پروګرامونه معرفي کړي، بلکې د دې پروګرامو د پلي کولو د څرنګوالي پر میکانیزم به خبري کوي.

د کابل په کنفرانس کې به ډېر بحث پر دې وي، چې په راتلونکو دوو کلونو کې باید په سلو کې پینځوس نړېوالې مرستې د افغان حکومت له خوا ولګول شي، چې په دې برخه کې مو له نړېوالو سره د افغانستان له لوېو تمویل کوونکو هېوادونو سره خبرې کړي دي، چې هغوی به یې په دې کنفرانس کې اعلان کړي."

مخکې له دې هم د افغانستان په اړه په ببلاببلو هېوادونو کې ورته کنفرانسونه جوړ شوي وو او په دې کنفرانسونو کې د افغانستان د اقتصادي ودې د بنه والي لپاره د میلیونو ډالرو مرستې هم شوي دي. خو د دغو مرستو د لګولو د څرنګوالي په اړه انتقادونه کېږي، د کارپوهانو په باور په افغانستان کې ډېرې مرسته شوې پېسې یا خو ببرته د مرسته کوونکو هېوادونو له خوا ببرته ور ګرځېدلي او له پاتې برخې ډېرې نورې بیا اداري فساد له املې خوړل شوي دي. د ازادي راډیو د راپور له مخې، کارپوهان وایي، که چېرې د کابل د کنفرانس د مرستو د مصرف لپاره یو بنه میکانیزم جوړ نه شي، نو دا پیسې به هم په موثره توګه ونه لګول شي.

نیروهای آلمانی در افغانستان از تانک های جدید استفاده می کنند

تانک های جدید ثقیل نوع "تانک هوبیتس ۲۰۰۰" اردوی آلمان در افغانستان، برای اولین بار، از تانک های جدید در برخورد مسلحانه علیه طالبان در افغانستان، استفاده کرده است. نظر به ارزیابی کارشناسان، اصلاً این نخستین عملیات سنگین توپخانه یی در تاریخ ارتش آلمان است. این تانک های جدید ثقیل که به نام "تانک هوبیتس ۲۰۰۰" مسما است، با توپخانهٔ زره دار مجهز است، به وسیلهٔ شرکت های آلمانی "کراوس–مافای ویگمن" و راینمیتال" تولید شده است.

نظر به اظهارات مقام های اردوی آلمان، تانک ثقیل از این نوع به روز شنبه، پنج بار شلیک کرد، تا به این ترتیب، یک موتر را که به وسیلهٔ یک بم آسیب دیده بود، حفظ کند. یک سخنگوی فرماندهٔ عملیات ارتش آلمان دیروز به آژانس خبر گزاری "دی پی آ" گفته است، در این برخورد از مهمات سنگین نظامی استفاده شده است.

تانک های جدید به نام "تانک هوبیتس ۲۰۰۰" در آخر ماه می به افغانستان انتقال داده شده بود. در مورد جزییات شلیک به وسیلهٔ این تانک ها چیزی گفته نشده است.

کارل تیودور سو گوتنبرگ، وزیر دفاع آلمان، در ماه اپریل دستور انتقال این نوع تانک های ثقیل به کندز را صادر کرده بود. هدف از کاربرد این نوع تانک های جدید، حفاظت هرچه بیشتر سربازان آلمانی از حملات رو به افزایش طالبان است. توپ ۱۵۵ ملی متری این تانک می تواند، از اردوگاه سربازان، اهدافی به طول ۴۰ کیلومتر را به صورت دقیق نشانه بگیرد. این در حالی است که سربازان هالندی از نوع "تانک هوبیتس ۲۰۰۰" از سال ۲۰۰۶ به این سو در عملیات شان در جنوب افغانستان استفاده می کنند.

فریاد آهن

مامون

همین یک هفته پیش بود که خاطره‌یی را از درهٔ جادویی پنجشیر با خود آوردم. سایه‌های لغزان و پیچان درخت‌ها و بیدهای کنار ساحل در زیر نور حزن‌آلوده خورشید در حال غروب روی زمین، صحنه‌های رقص ملایم دلداده گان را تمثیل می‌کردند. سفره‌یی برای ما پهن شده بود، با بچه‌ماهی‌های تازه‌بریان، ماست قاطی‌شده با ریزه‌های نان جواری (ذرت)، آچار (ترشی) محلی و سیب‌های زرد شفاف. دوست نکته‌سنجی که مدتی است رحل اقامت در روستا افگنده، بیخ گوشم گفت: "بخورید، اهالی شهر شلوغ... که تا دقایقی بعد دوباره به شهر شلوغ بر می‌گردید!"

گفتم: "مگر ما اهالی شهرشلوغیم؟"

گفت: "البته! شهر شما سکوت خودش را گم کرده. از سکون رازآمیز بامدادان و بعد از ظهرهایش دیگر خبری نیست... من چرا سه سال است، فراری شهر شلوغ هستم؟"

شاید ظهیرالدین محمد بابر، شاه گورگانی، هرگز تصور نمی‌کرد که کابل روزی به شهر شلوغ انباشته از صداهای ناهنجار بدل شود؛ آن هم در حدی که ماشین باربری خیلی راحت بیخ گوش کودکان و زنان و سالمندان بوق بزند، تا مغزهای شان را متلاشی کند؛ حتا سگ‌های ولگرد، چنان به خود بلرزند که به پس‌کوچه‌های شهر پناه ببرند؛ چیزی که من بارها شاهدش بوده‌ام.

کابل از منظر تاریخی در میان شهرهای منطقه، به داشتن "باغ‌ها وکاخ‌ها" شهرت یافته، در واقع به پس‌کوچهٔ فرورفته در سکون شباهت داشته‌است. از همین رو، بابر برای آن دل از زیبایی‌های سحرآمیز شهرهای هندوستان برمی‌گرفت، تا در این پایتخت تابستانی‌اش بیاساید. هم او بود که به اخلافش وصیت کرد که پیکرش را در دامنهٔ کوه آسمایی کابل، کنار "قصرملکه" که خود بنا نهاده بود، زیر خاک کنند. همین حالا که از بازارخرید مکروریان، خسته و اذیت‌شده به خانه آمدم، به راحتی نتیجه گرفته‌ام که چه راست می‌گفت آن دوست روستانشین من! ته‌ماندهٔ صداهای آزاردهندهٔ وسایط پولیس، اردو، امبولانس‌ها و گزمه های تا دندان مسلح قطعات ناتو، که بیشتر از سر تفنن وهیجان بیهوده بوق می‌زنند، درگوش‌هایم رسوب کرده‌اند. برخی واسطه های باربری تا سرحد انفجار بوق می‌زنند. اما همه‌شان در برابر صدای شبیه کفتاران درتاریکی که از دهانهٔ گزمه های پولیس و تعقیبی‌های مقام های عالیه بیرون می‌پرد، چیزی کم می‌آورند. همهٔ این ماجراها درمیان رفت و آمد مردم اتفاق می‌افتد؛ نزدیک پنجرهٔ شفاخانه های اندیرا گاندی، ابن سینا ، میوند، خانه‌های رهایشی (مسکونی) و مراکز آموزشی که از بخت وارونهٔ شهروندان، همه در مسیر جاده‌های مزدحم بنا شده‌است.

عابر کنار جاده، بی‌زحمت نتیجه می‌گیرد که همه عادت کرده‌اند، بوق بزنند، داد و فریاد راه بیندازند، شلوغ کنند، پاره آهنی را بر زمین بکوبند و آخرسر که هیچ چیزی دست‌شان نیامد، راحت و قشنگ، قوطی خالی آب معدنی را مثل توپی از این سو به آن سو لگد بزنند. دلم می‌گیرد، وقتی خودم را برای تحمل این مظاهر تأسف‌بار در شخصیت کابلی‌ها محکوم احساس می‌کنم. همه، از پیر و جوان تا کودکان و نوزادان، میراث‌دار فجایع دوره‌های جنگ و جدایی و رونق بازار تابوت‌سازی‌اند. در این سه دهه دست خشونت و ناملایمت ایام، همه چیز را از جایش بی‌جا کرده‌است. کابل دیروز که این‌چنین انباشته از آشوب صوتی نبود. کابل سال‌های چهل و پنجاه را کم و بیش به یاد دارم. جاده‌های باریک و خلوت با وسایط کم. بوق ترساننده عراده جات مور و ملخ را از سوراخ‌های شان بیرون نمی‌کرد. خرده حساب و کتاب وجود داشت. جماعت آن زمان از چهارصدهزار نفربیشتر نبود. نظم و نسقی بر زنده گی مسلط بود. به قول برخی کارشناسان امروزی، "نظام" متلاشی نشده بود. حالا، به گفتهٔ مسوولان امور، جمیعت کابل به مرز شش میلیون نفر نزدیک شده، اما جغرافیای شهری‌اش از میزان قبلی هم کمتر شده‌است. در آشوب‌های زنجیره‌یی سال‌های ۱۳۷۱-۱۳۷۵ بخش اعظم ساختمان‌های شخصی و دولتی درکابل متروک و ویرانه شده‌است. جماعت میلیونی که در هشت سال اخیر به سوی کابل روی آورده‌اند، بیشتر در ساختمان‌های محقر معروف به "زورآباد"ها جای گیرند و جماعت‌های دیگری هم در راه اند که با روستا وداع کنند و بریزند به کابل؛ پایتختی که شاید در کرهٔ ارض در نداشتن شبکهٔ فاضلاب شهری، نمونه باشد.

جاده‌های پایتخت اصولاً برای تردد حدود چهل هزار موتر پیش‌بینی شده بود. حالا حدود چهارصدهزار موتر خورد و بزرگ را در این ظرف بریزید و نبود نظم و قانون را هم به آن اضافه کنید؛ آن گاه به راحتی تصور خواهید کرد که آلوده گی و مزاحمت صوتی در پایتخت شلوغ ما از تعیین درصدی معین چه قدر فراتر رفته‌است.

شهرنشینی نسبتاً مشهود از نخستین دههٔ ۱۳۰۰ آرام آرام در کابل پا گرفت. جاده‌ها و شهرک‌های کوچکی از سوی خانواده‌های اعیان وابسته به حکومت‌ها و دسته‌یی از زمینداران و تاجران بنا شده بود. محل تجمع شهروندان در مرکز امروز شهر بود که همه از گل و خاک درست شده بود. سامانهٔ جدید شهرنشینی دراطراف کاخ ریاست جمهوری کنونی خلاصه شده و مناطق "وزیر اکبرخان" و" شهر نو" کنونی درنظر آنانی که به نحوی آیینه‌دارخرده ذوق شهرنشینی بودند، چندان دلچسب نبود. شهر به یک روستای بریده از صدا و سرعت می‌مانست که حتا ساکنانش حاضرنبودند زمین‌هایی را که از سوی دولت در وزیر اکبرخان و شهر نو برای مأموران و مسوولان حکومت "توزیع" می‌شد، تحویل بگیرند!

اما حالا خلوت رؤیایی کابل فسانه شده‌است. زنده گی چنان سرعتی دارد که شهروندان در بعضی اوقات دست به گوش‌های شان ص۳

په پاکستان کې د بنځو ضد تاوتریخوالی ډپر شوی

یوې پاکستانی حقوقي مؤسسې ویلي، چې په دغه هېواد کې له تېر ۲۰۰۹ کال راهیسې د بنځو پروړاندې تاوتریخوالی ډېر شوی دی.

دا رپوټ پاکستان کې د یوې پاکستانی حقوقي مؤسسې (بنځه په پاکستان کې) له خوا خپور شوی دی. په رپوټ کې راغلي چې له تېر کابو یوه کال راهیسې په دغه هېواد کې بنځو پروړاندې د تاوتریخوالي کچه په سلو کې ۱۳ لوړه ختلې ده.

رپوټ کاږي چې د بنځو ضد تاوتریخوالي کې د بنځو تنبتول، وژل او له هغوی سره ناوړه چلند کول هم شامل دي.

د دغه رپوټ پر بنسټ، په دې وروستیو کې د بنځو پرضد د تاوتریخوالي د له منځه وړلو قوانین هم حکومت وضع کړي دي، خو ډېر پام نه ورته کېږي. رپوټ کاږي چې د دغه هېواد رسنیو هم د بنځو پر وړاندې د تاوتریخوالي او جرمونو سم رپوټونه نه دي خپاره کړي.

د (بنځه په پاکستان کې) خصوصي مؤسسې په رپوټ کې راغلي، یوازې پر ۲۰۰۹ کال د بنځو پرضد د تاوتریخوالي او جنایي جرمونو ۸۴۳۸ پېښې ثبت شوې دي.

رپوټ کاږي چې پاکستان کې د بنځو د تبنتولو پېښې ۱۹۸۷ ته رسېدلې دي، ۱۳۳۸ بنځې وژل شوې، ۹۲۸ تبنتول شوې او لسګونه نورې د جنسي تېریو او سوځونې پېښې هم شته.

په رپوټ کې د پنجاب ایالت ته اشاره شوې، چې تر ځلورواړو ایالتونو پکې د بنځو پرضد ډېر تاوتریخوالی شته. پنجاب ایالت کې د بنځو پرضد د تاوتریخوړالي ۵۷۲۲ پېښې ثبت شوې، چې په دویم کتار کې سند ایالت راځي چې ۱۷۶۲ پېښې لري، او بیا خیبر پښتونخوا ۶۵۵او بلوچستان کې بیا د بنځو پرضد ۲۳۷ پېښې ثبت شوې. رپوټ وایي چې ان پلازمېنه اسلام اباد کې هم ۱۷۲ پېښې راجستر شوې دي.

د یادې مؤسسې همغږی کوونکی وسیم واکا وایي، چې پر بنځو د تاوتریخوالي په سلو کې ۸۰ پېښې په کلیوالو سیمو کې رامنځ ته کېږي، هغه هم له دې امله چې هلته نارینه واکمن او بنځې محکومې او له خپلو حقونو ناخبره دي.

بناغلی واکا زیاتوي چې مؤسسې یې ځواکمنې له حکومته غوښتي، چې د بنځو قوانین سیمه ییزه ژبو ته وژباړي او پر تلویزیون سر ببره یې ان په کلیوالو سیمو کې یې هم خپاره کړي.

نومورې د بنځو پرضد د تاوتریخوالو اصلي لامل بهوزلي او اقتصادي ستونزې بولي.

د (بنځه په پاکستان کې) مؤسسه پر ۱۹۸۶ کال کې جوړه او موخه یې د بنځو ملاتړ او د هغوی له حقونو دفاع کول دي.

دغه مؤسسه د پاکستان په بېلابېلو برخو کې ۱۱۰ ځانګې لري، چې غالباً پروګرامونه یې د رضاکارانو له خوا پرمخ وړل کېږي.

اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر

مادهٔ دهم:

هر کس با مساوات کامل حق دارد که دعوایش به وسیله دادگاه مستقل و بیطرفی، منصفانه و علناً رسیده گی شود و چنین دادگاهی درباره حقوق و الزامات او یا هر اتهام جزایی که به او منسوب شده باشد اتخاذ تصمیم بنماید.

این پیام از طرف کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان تقدیم گردید

برای نشر اعلانات تان به این شماره ها تماس حاصل نمایید: ۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴ / ۰۷۸۷۷۰۷۶۲۸ - ۰۷۰۰۵۹۶۲۰۵ / ۰۷۹۷۸۵۹۰۴۰

اراده ورځپاڼه یوازې د سرلیکنې ننګه کوي، نورې لیکنې د لیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه یې مسولیت پر غاړه نه اخلي

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) فغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشراتی افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : خادم احمد
موبایل :- ۰۷۰۰ ۵۹ ۶۲ ۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون : استاد مرتضی فرحتیار
موبایل :- ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیري
موبایل :- ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین : نبي "پیاوړی"
همکار تخنیکی: محمدجمیل "احمد"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
erada.daily@yahoo.com
آدرس : دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.
ایمیل: erada.daily@yahoo.com

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire: Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mujib Rahman Amiri
Designer: Nabi "Paiwarry"
Address: Behind Baree kout-cinema, first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com